

LIITE Ojanperän koulun kaksikielisen opetuksen 6. luokan opetussuunnitelma sisältäen tuntijaon SiHy-ltk 8.10.2024.

Grade 6 OPS

Limingan kunnan 6.luokan tuntijako			
Oppiaine	Opetuksen kieli: suomi	Language of instruction: English	YHTEENSÄ
Äidinkieli ja kirjallisuus	4	0	4
A1-kieli (englanti)	2	0***	2
B1-kieli (ruotsi)	2	0	2
Matematiikka	1	2	3
Ympäristöoppi	1*	1	2
Uskonto	1	0	1
Historia	0,5	0,5	1
Yhteiskuntaoppi	0,5	0,5	1
Musiikki	0,5	0,5	1
Kuvataide	1	1	2
Käsityö	1	1	2
Liikunta	1	1	2
Valinnaiset aineet	2	0	2
YHTEENSÄ:	17,5 (69%)	7,5 (30%)	25

***Not counted for %-purposes

Matematiikka			
Hyvän (arvosana 8) osaamisen kuvaus Ei vaikuta arvion tai arvosanan muodostamiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia Oppilas tunnistaa ja antaa esimerkkejä oppimiensa asioiden välisistä yhteyksistä Oppilas osaa esittää matematiikan kannalta mielekkäitä kysymyksiä ja päätelmiä. Oppilas esittää ratkaisujaan ja päätelmiään eri tavoin. Oppilas käyttää ongelmanratkaisussaan erilaisia strategioita. Oppilas osaa pääsääntöisesti arvioida	Taitojen opetuksen tavoitteet T1 (S1-5) pitää yllä oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä tukea myönteistä minäkuvausta ja itseluottamusta T2 (S1-5) ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä oppimiensa asioiden välillä T3 (S1-5) ohjata oppilasta kehittämään taitoaan esittää kysymyksiä ja tehdä perusteltuja päätelmiä havaintojensa pohjalta T4 (S1-5) kannustaa oppilasta esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille konkreettisilla välineillä, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tietojen ja viestintäteknologiaa hyödyntäen T5 (S1-5) ohjata ja tukea oppilasta ongelmanratkaisutaitojen kehittämisessä T6 (S1-5) ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida ratkaisun järkevyyttä ja	Sisältötavoitteet S1 Ajattelun taidot S2 Luvut ja laskutoimitukset Yhteen- ja vähennyslasku Kerrataan yhteen- ja vähennyslaskua päässä ja allekkain Kerrataan kymmenjärjestelmää Pyöristäminen Kerrataan desimaalilukujen yhteen- ja vähennyslaskua päässä ja allekkain Kertolasku Kertolaskua päässä laskuna Potenssin käsite ja laskeminen Laskujärjestys, vaiheittain laskeminen Kertominen allekkain, yksi- ja kaksinumeroinen kertoja Desimaalilukujen kertominen luonnollisella luvulla päässä ja allekkain Desimaaliluvun kertominen desimaaliluvulla päässä ja allekkain Jakolasku Kerrataan kertolaskun ja jakolaskun yhteys Vaiheittain laskeminen Jakaminen lukuyksiköittäin ja	CLIL (2/3 lessons / week) S1 Thinking skills S2 Computation skills ● addition and subtraction ○ mental math ○ column computations ○ decimal numbers ○ rounding ● multiplication ○ mental math ○ exponents ○ vertically ○ 1- and 2-digit multiplicands ○ decimal numbers by a natural number ○ two decimal numbers ● order of operations ● division ○ in parts ○ long division ○ 2-digit divisor ● division of decimal numbers ○ by a natural number ○ by a decimal number

ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä. Oppilas käyttää pääsääntöisesti oikeita käsitteitä ja merkintöjä. Oppilas hallitsee kymmenjärjestelmän periaatteen, myös desimaalilukujen osalta. Oppilas osaa käyttää positiivisia rationaalilukuja ja negatiivisia kokonaislukuja. Oppilas laskee melko sujuvasti päässä ja kirjallisesti. Oppilas osaa luokitella ja tunnistaa kappaleita ja kuvioita. Oppilas osaa käyttää mittakaavaa sekä tunnistaa suoran ja pisteen suhteen symmetrisiä kuvioita. Oppilas osaa valita sopivan mittavälineen,	tuloksen mielekkyyttä T7 (S1-5) ohjata oppilasta käyttämään ja ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintöjä T8 (S2) tukea ja ohjata oppilasta vahvistamaan ja laajentamaan ymmärrystään kymmenjärjestelmästä T9 (S2) tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämisessä positiivisiin rationaalilukuihin ja negatiivisiin kokonaislukuihin T10 (S2) opastaa oppilasta saavuttamaan sujuva laskutaito päässä ja kirjallisesti hyödyntäen laskutoimitusten ominaisuuksia T11 (S4) ohjata oppilasta havainnoimaan ja kuvailemaan kappaleiden ja kuvioiden geometrisia ominaisuuksia sekä tutustuttaa oppilas geometrisiin käsitteisiin T12 (S4) ohjata oppilasta arvioimaan mittauskohteen suuruutta ja valitsemaan	allekkain Kaksinumeroinen jakaja Desimaaliluvun jakaminen Desimaaliluvun jakaminen allekkain luonnollisella- ja desimaaliluvulla Päätymätön jako Desimaali- ja murtoluvut Murtolukujen laventaminen samannimisiksi Supistaminen yksinkertaisimpaan muotoon Murtoluvun kertominen luonnollisella luvulla Murtoluvun jakaminen luonnollisella luvulla Prosenttilaskut Prosentin käsite Murtoluvun, desimaaliluvun ja prosenttien yhteys Päätteleminen murtoluvun avulla Laskeminen yhden prosenttien kautta Prosenttiluvun laskeminen Muutos prosentteina S3 Algebra Muuttuja ja yhtälöt Muuttuja Yhteen- ja vähennyslaskuyhtälöitä Kerto- ja jakolaskuyhtälöitä S4 Geometria ja mittaaminen	○ non-terminating division ● Fractions ○ expansion ○ reduction ○ multiplying by a natural number ○ dividing by a natural number ● Calculation percentages ○ fraction, decimal number, percentage ○ deduction using fractions ○ counting by 1% ○ percentage change S3 Algebra Variable and equations ● addition and subtraction ● multiplication and division S4 Geometry and measuring Vertical and adjacent angles Sum of angles in a triangle Sum of angles in a rectangle Similarity and congruence Scale Map scale Shapes and their parts Measuring Units of surface Small units of volume Litre and meter cube relation Metre cube Units of mass

mitata ja arvioida mittaustuloksen järkevyyttä. Oppilas osaa laskea pinta-aloja ja tilavuuksia. Hän hallitsee yleisimmät mittayksikkömuunnokset. Oppilas osaa laatia taulukon annetusta aineistosta sekä tulkita taulukoita ja diagrammeja. Oppilas osaa laskea keskiarvon ja määrittää tyyppiä. Oppilas osaa ohjelmoida toimivan ohjelman graafisessa ohjelmointiympäristössä.	mittaamiseen sopivan välineen ja mittayksikön sekä pohtimaan mittaustuloksen järkevyyttä T13 (S5) ohjata oppilasta laatimaan ja tulkitsemaan taulukoita ja diagrammeja sekä käyttämään tilastollisia tunnuslukuja sekä tarjota kokemuksia todennäköisyydestä T14 (S1) innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita tietokoneohjelmoina graafisessa ohjelmointiympäristössä	Geometria Vierus- ja ristikulma Kolmion kulmien summa Nelikulmion kulmien summa Yhdenmuotoisuus ja yhtenevyys Mittakaava Kartan mittakaava Kappaleita ja niiden osia Mittaaminen Pinta-alan yksiköt Pienet tilavuuden yksiköt Litran ja kuutiodesimetrin vastaavuus Kuutiometri Massan yksiköt Kokonaisluvut ja koordinaatisto Positiiviset ja negatiiviset kokonaisluvut Koordinaatiston kaikki neljännekset S5 Tietojenkäsittely, tilastot ja todennäköisyys Etsitään tietoa tekstistä, taulukoista ja kuvaajista Esitetään tietoa diagrammeilla ja kuvaajilla Todennäköisyys	Rational numbers and the coordinate system Positive and negative rational numbers Four quadrants of the Cartesian system S5 Data processing, statistics and probability Finding information from text, tables and graphs Finding information from diagrams and charts Probability
Ympäristöoppi			
Hyvän (arvosana 8) osaamisen kuvaus	Taitojen opetuksen tavoitteet T1 (S1-6) synnyttää ja ylläpitää	Sisältötavoitteet S1 Minä ihmisenä	CLIL (1/2 lessons / week) S1 What makes me me?

Oppilas osaa antaa esimerkkejä ympäristöopin tiedonalojen merkityksestä. Oppilas osaa asettaa omia tavoitteita pienille kokonaisuuksille ja työskennellä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla kestävän tulevaisuuden rakentamista tukevia ja uhkaavia tekijöitä. Oppilas osaa kuvata erilaisia keinoja lähiympäristön ja -yhteisöjen vaalimiseen, kehittämiseen ja niihin vaikuttamiseen sekä toimia ohjatusti yhteisessä vaikuttamisprojektissa. Oppilas osaa muodostaa aiheeseen liittyviä kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää	oppilaan kiinnostusta ympäristöön ja ympäristöopin opiskeluun sekä auttaa oppilasta kokemaan kaikki ympäristöopin tiedonalat merkityksellisiksi itselleen T2 (S1-6) ohjata ja kannustaa oppilasta asettamaan omia opiskelutavoitteita ja työskentelemään pitkäjänteisesti niiden saavuttamiseksi sekä tunnistamaan omaa ympäristöopin osaamistaan T3 (S1-6) tukea oppilaan ympäristötietoisuuden kehittymistä sekä ohjata oppilasta toimimaan ja vaikuttamaan lähiympäristössään ja -yhteisöissään kestävän kehityksen edistämiseksi ja arvostamaan kestävän kehityksen merkitystä itselle ja maailmalle T4 (S1-6) rohkaista oppilasta muodostamaan kysymyksiä eri	nuoreksi kasvaminen, identiteetti vastuu itsestä ja muista S2 Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen vastuulliset valinnat päihdeet ja päihdeettömyys nuoren ihmissuhteet S3 Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan vieraat maat, kansat ja kulttuurit kulttuurien monimuotoisuus kartan monipuolinen käyttö tilastot S4 Ympäristön tutkiminen metsä- ja suotyypit lähiympäristön eliöiden lajituntemus ja luokittelu sekä elinympäristöjen tutkiminen ravintoketjut S5 Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut maaperän erilaiset aineet, ominaisuudet ja luokittelu ruoka-aineiden kemiaa tuotteiden alkuperä, tuoteseloste tuotteiden turvallinen käyttö	self-identity feelings responsibility towards self and others S2 Everyday life and being part of a community responsible choices intoxicating substances relationships S3 Exploring the diverse world foreign countries, people and cultures cultural diversity topographic symbols statistics S4 Researching the environment classification of species food chains S5 Laws of nature energy conservation law photosynthesis

tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi. Oppilas osaa toimia, havainnoida, mitata ja dokumentoida tuloksia ohjeiden mukaisesti. Oppilas osaa suunnitella pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa. Oppilas harjoittelee ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista ja osaa tehdä yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista. Oppilas osaa esittää tuloksiaan selkeästi. Oppilas osaa kuvata joidenkin arjen teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja antaa esimerkkejä niiden merkityksestä. Oppilas osaa työskennellä kokeiluissa ja keksimisessä yhdessä toimien. Oppilas osaa esitellä keskeisiä hyvinvointiin	aihepiireistä sekä käyttämään niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana T5 (S1-6) ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittaussäilyineitä käyttäen T6 (S1-6) ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin T7 (S2-6) ohjata oppilasta ymmärtämään arjen teknologisten sovellusten käyttöä, merkitystä ja toimintaperiaatteita sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään ja luomaan uutta yhdessä toimien	vaaralliset aineet päihde- ja vaikuteaineet hiilen kierto energiavarat yhteyttäminen energiamuodot energia, uusiutuvat ja uusiutumattomat energialähteet energian säästäminen lämpö, valo ja liike sähköä avulla paristo, akku ja virtapiiri kodin sähkölaitteet ja niiden turvallinen käyttö sähköturvallisuus S6 Kestävän tulevaisuuden rakentaminen Kestävä elämäntapa Monimuotoisuuden väheneminen Ilmastonmuutos Kestävä elämäntapa Kulttuurinen moninaisuus maapallolla Ihmisoikeudet ja lapsen oikeudet Kotiseudun ympäristökohteet Liminkalaiset ympäristökasvatuskohteet koulun pihapiiri ja koulun lähiympäristö pienareet	S6 Sustainable development climate change sustainable future cultural diversity human rights global citizenship

ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä esimerkkien avulla. Oppilas osaa kuvata turvallisuusohjeita ja toimintatapoja erilaisissa vaara- ja ensiaputilanteissa, osaa käyttää niitä oppimistilanteissa sekä harjoittelee niiden perustelemista ympäristöopin eri tiedonalojen avulla. Oppilas osaa toimia, liikkua ja retkeillä luonnossa ja rakennetussa ympäristössä ohjeiden mukaisesti. Oppilas osaa tehdä tutkimuksia ympäristössä ohjatusti sekä yksin että ryhmän jäsenenä. Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla ryhmässä toimimiseen, kohteliaaseen käytökseen sekä tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä toimintamalleja ja harjoittelee niiden soveltamista eri rooleissa.	T8 (S1-6) kannustaa oppilasta edistämään hyvinvointia ja turvallisuutta toiminnassaan ja lähiympäristössään ja ohjata oppilasta toimimaan turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen T9 (S2-6) ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä T10 (S1-6) tarjota oppilaalle mahdollisuuksia harjoitella ryhmässä toimimista erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutustilanteissa, innostaa oppilasta	Alakestilän arboretum Rantakylän maastossa metsätyypit: kuiva- ja tuore kangasmetsä ja suo sekä maaperän kerrosten tutkiminen Liminganlahden luontokeskus Maankohoamispolku Hahtikarin-luontopolku lintutornit maanviljely – viljapelot, maalaistalot rakennettu ympäristö keskustassa sekä puistot vanha Liminka Gloaalikasvatus, vaikuttaminen Koulun oma ympäristötyö	

Oppilas osaa käyttää tieto- viestintäteknologiaa tutkimusprosessin eri vaiheissa ja vuorovaikutuksen välineenä. Oppilas osaa kuvata tieto- ja viestintäteknologian vastuullista, turvallista ja ergonomista käyttöä. Oppilas osaa kuvata ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä ja omin sanoin. Oppilas osaa yhdistää käsitteitä loogisesti toisiinsa. Oppilas osaa käyttää ja tulkita erilaisia konkreettisia malleja. Oppilas harjoittelee abstraktien mallien käyttöä.	ilmaisemaan itseään ja kuuntelemaan muita sekä tukea oppilaan valmiuksia tunnistaa, ilmaista ja säädellä tunteitaan T11 (S1-6) ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti T12 (S1-6) ohjata oppilasta hahmottamaan ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla sekä kehittämään käsiterakenteitaan ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä T13 (S1-6) ohjata oppilasta ymmärtämään, käyttämään ja		

Oppilas osaa hakea tietoa erilaisista tietolähteistä ja valita joitakin luotettavia tietolähteitä. Oppilas harjoittelee erilaisten näkemysten perustelemista ja osaa nimetä eroja eri näkökulmissa. Oppilas osaa havainnoida luontoa, tunnistaa yleisimpiä kasvilajeja ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä. Oppilas laatii ohjatusti pienen kasvion, osaa tutkia kokeellisesti kasvien kasvua yksin ja yhdessä muiden kanssa sekä osaa pääpiirteittäin kuvata ihmisen rakenteen, elintoiminnat ja kehityksen. Oppilas osaa tunnistaa eri aluetasot, jäsentää omaa ympäristöään, hahmottaa opiskelemiaan alueita ja koko maapallon karttakuvaa sekä osaa kuvata alueellista monimuotoisuutta maapallolla. Oppilas osaa	tekemään erilaisia malleja, joiden avulla voidaan tulkita ja selittää ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä T14 (S1-6) ohjata oppilasta hankkimaan luotettavaa tietoa, ilmaisemaan perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia T15 (S1, S3-6) ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen T16 (S3, S4-6) ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun,		

käyttää karttoja ja muita geomedialähteitä tiedonhaussa ja esittämisessä. Oppilas osaa havainnoida ja kuvata yksinkertaisia fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas osaa käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä arkisissa tilanteissa ja osaa antaa esimerkkejä energian säilymisen periaatteesta. Oppilas osaa havainnoida ja kuvata olomuotoja ja tuttujen aineiden ominaisuuksia sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä. Oppilas osaa selittää aineen säilymisen periaatteen avulla esimerkiksi veden kiertokulkua tai kierrätystä. Oppilas osaa kuvata terveyden osa-alueita ja antaa esimerkkejä siitä, miten terveyttä	hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geomediataitoja T17 (S2, S4-6) ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä rakentamaan perustaa energian säilymisen periaatteen ymmärtämiselle T18 (S2, S4-6) ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään kemiallisia ilmiöitä, aineiden ominaisuuksia ja muutoksia sekä rakentamaan perustaa aineen säilymisen periaatteen ymmärtämiselle		

voidaan arjessa edistää. Oppilas osaa kuvata elämänsä eri vaiheita ja selittää murrosikään liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niiden yksilöllistä vaihtelua.	T19 (S1-2, S3, S6) ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämänsä elämää, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa		

Historia

Hyvän (arvosana 8) osaamisen kuvaus Motivaation kehittymistä ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. Oppilas osaa ohjatusti etsiä historiatietoa erilaisista tietolähteistä. Oppilas osaa erottaa toisistaan faktan ja tulkinnan.	Taitojen opetuksen tavoitteet T1 (S1-5) ohjata oppilasta kiinnostumaan historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena T2 (S1-5) johdattaa oppilasta tunnistamaan erilaisia historian lähteitä T3 (S1-5) ohjata oppilasta havaitsemaan historiatiedon	Sisältötavoitteet S1 Esihistoriallinen aika ja sivilisaation synty S2 Vanha aika ja antiikin perintö S3 Keskiaika Keskiaika Suomessa ja pohjolassa Ruotsin suurvallan nousu ja tuho Keskiaika Euroopassa, kansainvaelluksista kaupunkiin Kaukaiset kulttuurit, löytöretket S4 Uuden ajan murrosvaihe Eurooppa muuttuu, renessanssin kautta uuteen aikaan. Taiteen ja tieteen mestarit.	CLIL (0,5/1 lessons / week) S3 Middle Ages Middle Ages in Europe Colonisation S4 New age Renaissance in Europe

Oppilas tunnistaa keskeiset historiaan liittyvät ajan jäsentämis muodot ja osaa antaa esimerkkejä eri aikojen yhteiskunnille ja aikakausille ominaisista piirteistä. Oppilas pystyy eläytymään menneen ajan ihmisen asemaan ja nimeämään tämän toiminnan motiiveja. Oppilas tunnistaa ja osaa antaa esimerkkejä historian ilmiöiden syy- ja seuraussuhteista. Oppilas osaa kuvata muutoksia ja kertoa, miksi muutos ei ole sama kuin edistys. Oppilas osaa kuvata joidenkin esimerkkien avulla, miten muutos ei ole merkinnyt samaa eri ihmisten ja ryhmien näkökulmasta. Oppilas osaa antaa esimerkkejä ilmiöiden	tulkinnallisuuden T4 (S1-5) auttaa oppilasta ymmärtämään erilaisia tapoja jakaa historia aikakausiin sekä käyttämään niihin liittyviä historiallisia käsitteitä T5 (S1-5) ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen toiminnan motiiveja T6 (S1-5) johdattaa oppilasta hahmottamaan erilaisia syitä ja seurauksia historian tapahtumille ja ilmiöille T7 (S1-5) auttaa oppilasta tunnistamaan muutoksia oman perheen tai yhteisön historiassa sekä ymmärtämään, miten samat muutokset ovat voineet tarkoittaa eri asioita eri ihmisille	Tiedettä, uskontoa, valistusta ja tavallisen ihmisen elämää. Valta kansalle! S5 Suomi osana Ruotsia Suomi Ruotsin vallan aikaan Valtataistelua ja nuijasotaa Pirteistä kartanoihin, elämää valtakunnan eri osissa Tutustutaan myös oman kunnan historiaan, kylän raittiin ja kulttuuriympäristöön mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa. Oman kunnan sekä alueen merkkihenkilöitä ja tapahtumia tehdään tutuksi vähintäänkin mainiten. Oman seudun historiaan tutustumisen apuna voidaan käyttää kotiseutukirjoja, kuten "Tuulimaa", Limingan kotiseutukirja (Pekka Keränen, 2002) Tavallisen ihmisen arkeen tutustutaan esimerkiksi opastetulla vierailulla Limingan kotiseutumuseoon.	Art and science Religion Reformation movement French revolution Suomeksi

jatkuvuudesta eri aikakaudesta toiseen. Oppilas osaa kuvailla pääpiirteissään joidenkin historian ilmiöiden syy- ja seuraussuhteita. Oppilas osaa selittää joidenkin esimerkkien avulla, miksi sama tapahtuma tai ilmiö voidaan tulkita eri tavoin. Oppilas osaa esittää käsiteltävästä asiasta kertomuksen siten, että hän selittää tapahtuman tai ilmiön eri toimijoiden kannalta.	T8 (S1-5) harjaannuttaa oppilasta hahmottamaan jatkuvuuksia historiassa T9 (S1-5) ohjata oppilasta esittämääseen muutoksille syitä T10 (S1-5) ohjata oppilasta selittämään, miten tulkinnat saattavat muuttua uusien lähteiden tai tarkastelutapojen myötä T11 (S1-5) ohjata oppilasta selittämään ihmisen toimintaa		
Yhteiskuntaoppi			
Hyvän (arvosana 8) osaamisen kuvaus Motivaation kehittymistä ei käytetä arvosanan muodostamisessa. Oppilaita ohjataan pohtimaan	Taitojen opetuksen tavoitteet T1 (S1-4) ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta ja yhteiskuntaopista tiedonalana	Sisältötavoitteet S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta Taitava mediankäyttäjä Nettiaika, nettietiketti. Viisaasti verkossa. Videoiden, viestien ja mainosten	CLIL (0,5/1 lessons / week) S1 Managing everyday life Safely on the internet Addvertising

kokemuksiaan osana itsearviointia. Eettistä arviointikykyä ei käytetä arvosanan muodostamisen periaatteena. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia. Oppilas osaa selittää yhteisten sääntöjen merkityksen ja toimia niiden mukaisesti. Oppilas osaa perustella, miksi ihmisoikeudet ovat tärkeitä ja mihin oikeusjärjestelmää tarvitaan. Oppilas osaa kuvailla, millainen merkitys medialla on hänen omassa elämässään ja miten erilaisia medioita voidaan käyttää vaikuttamisen välineenä. Oppilas osaa antaa esimerkkejä työnteon ja yrittäjyyden merkityksestä perheen toimeentulon lähteenä ja yhteiskunnan toimivuuden perustana.	T2 (S1-4) tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin T3 (S1-3) ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita T4 (S1-4) ohjata oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa T5 (S1, S4) ohjata oppilasta oivaltamaan työnteon ja yrittäjyyden merkityksen lähiyhteisössään	tulva. Minun kuntani Suomi on jaettu kuntiin. Nuorisovaltuusto asioita päättämässä. Osaava ammattilainen Työ ja erilaiset ammatit. Mikä minusta tulee isona? Julkiset palvelut ja yritykset. Mihin yrityksiä tarvitaan? Yrityskylä-projekti. Raha kiertää yhteiskunnassa Oma ja perheen rahankäyttö. Yrityskylä-projekti. Mistä tuotteen hinta muodostuu? Yrityskylä-projekti. Lait tuovat turvaa Lapsen oikeus turvaan ja huolenpitoon. Viranomaisten työnkuva, esim. koulupoliisivierailu. Pelekääkkönää polliisia? Rikoksesta seuraa rangaistus. S2 Demokraattinen yhteiskunta Taitava mediankäyttäjä Medioiden maailmassa. Oikeaa tietoa etsimässä. Minun kuntani, minun maani Mitä on demokratia, kuka on päättäjä? Osaava ammattilainen Työn tekemisestä on monenlaista hyötyä. Yrityskyläprojekti. Lait tuovat turvaa	Professions and services Product pricing S2 Democratic society Role of media in a democratic society Information bias Source credibility

Oppilas osaa selittää esimerkkien avulla, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä. Oppilas osaa soveltaa demokraattisessa yhteisössä toimimisen periaatteita ja taitoja, kuten kuuntelemista, kantaa ottamista, sopeutumista enemmistöpäätöksiin sekä vaikuttamista lähiyhteisössä. Oppilas osaa perustella omaan rahankäyttöön sekä kuluttamiseen liittyviä ratkaisuja sekä pystyy kertomaan, millaisia muihin ihmisiin sekä ympäristöön ulottuvia vaikutuksia hänen kuluttamis päätöksillään on. Oppilas osaa käyttää mediaa yhteiskunnallisen ajattelun ja toiminnan välineenä sekä pohtia sen käyttämiseen liittyviä turvallisuusnäkökulmia.	T6 (S1-3) tukea oppilasta ymmärtämään, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä T7 (S1-3) kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä T8 (S1, S4) tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja T9 (S1, S3) kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla	Laki on kaikille sama. S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen Taitava mediankäyttäjä Mitä ympärilläni tapahtuu? Mitä toimittaja kertoo työstään? Minun kuntani Aloitteesta toimintaan. Näin kunnassa asiat etenevät. Osaava ammattilainen Koulutus on tie tulevaisuuteen. Raha kiertää yhteiskunnassa Kaikella on hinta. Lait tuovat turvaa Sääntöjen puitteissa on helppo toimia yhdessä. S4 Taloudellinen toiminta Osaava ammattilainen Kuka maksaa palkkaa? Minä vastuullisena työntekijänä. Yrityskylä-projekti. Raha kiertää yhteiskunnassa	S3 Active citizenship and impact Importance of laws and rules A reporter's job Suomeksi

Kuvataide			
Hyvän (arvosana 8) osaamisen kuvaus: 1. Taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin havainnoiminen: Oppilas osaa tehdä monipuolisia havaintoja ympäristöstä ja sen kuvista käyttämällä kuvallisia välineitä 2. Havaintojen ja ajatusten sanallistaminen Oppilas osaa kuvilla taiteeseen, ympäristöön ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin liittyviä havaintojaan ja perustella ajatuksiaan sanallisesti 3. Havaintojen ja ajatusten kuvallinen ilmaiseminen: Oppilas osaa ilmaista havaintojaan ja ajatuksiaan hyödyntämällä kuvien rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja	Taitojen opetuksen tavoitteet T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja erilaisia kuvallisia välineitä hyödyntäen • tutkitaan visuaalista ympäristöä monipuolisesti (luonnonympäristö, rakennettu ympäristö, mediaympäristö) • tarkastellaan yhdessä erilaisia taideteoksia T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen • harjoitellaan havaintojen pohjalta työskentelyä • työskennellään oppilaiden omia ajatuksia ja näkemyksiä tukien	Sisältötavoitteet Työskennellään monipuolisia tekniikoita ja materiaaleja käyttäen: • piirtäminen (lyijykynä, puuväri, hiili, vahaväri, kuivapastelli) • maalaus (akvarelli, peiteväri) • grafiikka (esim. pressprint, paperikohopaino) • kolmiulotteinen työskentely (esim. savi, puu, pahvi paperi, rautalanka, kipsi) • erilaiset sekatekniikat Syvennetään värioppia: • vastavärit • lähivärit • kylmät ja lämpimät värit Harjoitellaan työskentelyssä: • sommittelun alkeita • tilan kuvaamista (esim. ilmaperspektiivi ja yhden pakopisteen perspektiivi) • luonnoksen käyttämistä • valo-varjo -työskentelyn alkeita • ihmisen kuvaamista • yhteistyötaitoja Työstetään erilaisia kuvallisen viestinnän tehtäviä (esim. uutiskuva, lehtikuva, mainoskuva sarjakuva).	CLIL (1/2 lessons / week) - Pupils will learn the names of basic art techniques and art mediums in English - Pupils will learn to express their appreciation and feedback on art pieces using basic English vocabulary - oppilaat oppivat perusteknikoiden ja työkalujen nimet englanniksi - oppilaat oppivat arvostamaan ja antamaan palautetta taideteoksista englanniksi

4. Kuvallisten ilmaisukeinojen käyttäminen Oppilas osaa soveltaa erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja kuvallisessa tuottamisessaan 5. Kuvailmaisun taitojen kehittäminen Oppilas osaa asettaa tavoitteita ja pyrkii kehittämään kuvailmaisuaan yksin ja ryhmän jäsenenä 6. Kuvien avulla vaikuttaminen ja osallistuminen Oppilas osaa käyttää erilaisia kuvallisen vaikuttamisen keinoja ilmaistessaan mielipiteitään 7. Kuvien tarkastelu Oppilas osaa tarkastella sisällön, muodon ja asiayhteyden vaikutusta erilaisten kuvien tulkintaan 8. Kuvatulkinnan menetelmien käyttäminen: Oppilas osaa tulkita kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä hyödyntää	T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaannuttamaan kuvan tekemisen taitojaan T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä sekä pohtimaan todellisuuden ja fiktion suhdetta T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä pohtimaan historiallisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta kuviin	Tutkitaan yhdessä erilaisia kuvatyyppejä (esim. mainoskuva, dokumenttikuva) Perehdytään taidehistoriaan työskentelyn kautta: • keskiaika • renessanssi • kultakausi Harjoitellaan kuvien tulkintaa erilaisista näkökulmista: • yhdessä kuvia tutkimalla • kuvallisen työskentelyn kautta Työskennellään hyödyntämällä eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja	

tulkintojaan kuvista keskusteltaessa 9.Kuvailmaisun tapojen käyttäminen: Oppilas osaa hyödyntää erilaisia kuvailmaisun tapoja tarkastellessaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria sekä tehdessään omia kuvia 10.Arvojen tarkasteleminen Oppilas osaa ilmaista näkemyksiään taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista	T9 innostaa oppilasta kokeilemaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja omista kuvissaan T10 ohjata oppilasta keskustelemaan taiteesta, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan		
Liikunta /Physical Education 1.Työskentely ja yrittäminen : Oppilas osallistuu liikuntatuntien toimintaan yleensä aktiivisesti kokeillen ja harjoitellen erilaisia liikuntatehtäviä.	T1 : kannustaa oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntatehtäviä ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen. Mahdollisuus tutustua monipuolisesti erilaisiin liikuntatehtäviin • erilaiset liikuntaleikit ja -pelit	S1 Fyysinen toimintakyky Opetukseen sisältyy runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa. Opetukseen valitaan sellaisia oppilaiden kehitysvaiheeseen soveltuvia turvallisia tehtäviä, joissa harjaannutetaan havainto- ja ratkaisuntekotoitoja liikuntatilanteisiin sovellettuina	CLICL (1/2 lessons / week) - Pupils will learn the names of basic sports and physical education activities in English - Pupils will learn the names of basic equipment used in PE - Pupils will learn to follow instruction given in English to

2.Ratkaisujen teko erilaisissa liikuntatilanteissa : Oppilas tekee eri liikuntatilanteissa, kuten leikeissä ja peleissä, useimmiten tarkoituksenmukaisia ratkaisuja. 3.Motoristen perustaitojen (tasapaino- ja liikkumistaidot) käyttäminen eri liikuntamuodoissa: Oppilas osaa tasapainoilla ja liikkua erilaisissa oppimisympäristöissä. 4.Motoristen perustaitojen (välineenkäsittelytaidot) käyttäminen eri liikuntamuodoissa: Oppilas osaa käsitellä erilaisia liikuntavälineitä erilaisissa oppimisympäristöissä. 5.Fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen :Oppilas osaa arvioida fyysisiä ominaisuuksiaan ja harjoittaa nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa	Itsensä ilmaiseminen liikunnan avulla • musiikkiliikunta • liikunnalliset esitykset • harjoitteiden suunnittelua • luova liikunta Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen • mahdollisuus kannustavaan palautteeseen ja liikuntatehtävien monipuoliseen harjoittamiseen koulupäivän aikana T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja. Havaintomotoriset taidot ovat taitoja, joilla oppilas hahmottaa omaa kehoaan ja sen eri osia suhteessa ympäröivään tilaan, käytettävään aikaan ja voimaan. • erilaiset pelitilanteet • leikit ja pelit • pallon käsittelytaidot pelitilanteissa	(esim. luontoliikunta ja palloilut) sekä tehtäviä, joissa eri vuodenaikoina ja erilaisissa oppimisympäristöissä vahvistetaan tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoja monipuolisten liikuntamuotojen (kuten jää-, lumi-, luonto-, perus-, musiikki- ja tanssiliikunta sekä palloilut ja voimistelut) ja eri liikuntalajien avulla. Liikunnan opetukseen kuuluu uinnin, vesiliikunnan ja vesipelastuksen opetusta. Oppilaille opetetaan liikkumiseen ja liikunnan harrastamiseen liittyviä tarpeellisia tietoja. Valitaan tehtäviä, joilla opitaan harjaannuttamaan nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa. Opetuksessa käytetään monipuolisesti leikkejä, harjoitteita ja pelejä, jotka mahdollistavat osallisuuden, pätevyyden, itsenäisyyden sekä ilmaisun ja esteettisyyden kokemuksia. Liikunnan opetukseen valitaan tehtäviä, joiden avulla tutustutaan myös oman toimintakyvyn arviointiin. Valtakunnallisen fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä Move!-n mittaukset	facilitate group participation during PE lessons - Pupils will learn to interact with each-other during and after games also in English (giving encouraging feedback to their team mates, etc.) - oppilaat oppivat peruslajien nimet englanniksi - oppilaat oppivat liikuntavälineiden nimet myös englanniksi

6.Uima- ja pelastautumistaidot:Oppilas on perusuimataitoinen (Osaa uida 50 metriä kahta uintitapaa käyttäen ja sukeltaa 5 metriä pinnan alla). 7.Toiminta liikuntatunneilla: Oppilas osaa ottaa huomioon mahdolliset vaaratilanteet liikuntatunneilla sekä pyrkii toimimaan turvallisesti ja asiallisesti. 8.Vuorovaikutus- ja työskentelytaidot: Oppilas osaa toimia eri liikuntatilanteissa yhteisesti sovitulla tavalla. 9.Toiminta yhteisissä oppimistilanteissa: Oppilas noudattaa reilun pelin periaatteita ja osoittaa pyrkivänsä vastuullisuuteen yhteisissä oppimistilanteissa. 10.Työskentelytaidot: Oppilas osaa yleensä työskennellä vastuullisesti ja itsenäisesti. 11.Ei vaikuta arvosanan muodostamiseen.	T3 ohjata oppilasta sekä vahvistamaan tasapaino- ja liikkumistaitojaan että soveltamaan niitä monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, eri vuodenaikoina sekä eri tilanteissa. T4 ohjata oppilasta sekä vahvistamaan että soveltamaan välineenkäsittelytaitojaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä käyttämällä erilaisia välineitä eri vuodenaikoina erilaisissa tilanteissa. T5 kannustaa ja ohjata oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa. T6 opettaa uimataito, jotta oppilas pystyy liikkumaan vedessä ja pelastautumaan vedestä T7 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan liikuntatunneilla.	tehdään niin, että ne tukevat 5. vuosiluokalla koulussa järjestettäviä laajoja terveystarkastuksia. Mahdollisuus tutustua monipuolisesti erilaisiin liikuntatehtäviin • erilaiset liikuntaleikit ja -pelit Itsensä ilmaiseminen liikunnan avulla • musiikkiliikunta • liikunnalliset esitykset • harjoitteiden suunnittelua • luova liikunta Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen • mahdollisuus kannustavaan palautteeseen ja liikuntatehtävien monipuoliseen harjoittamiseen koulupäivän aikana Havaintomotoriset taidot ovat taitoja, joilla oppilas hahmottaa omaa kehoaan ja sen eri osia suhteessa ympäröivään tilaan, käytettävään aikaan ja voimaan. • erilaiset pelitilanteet • leikit ja pelit • pallon käsittelytaidot pelitilanteissa Tasapainotaidot ovat taitoja, joilla kehon painopiste mukautetaan paikallaan olevaan (staattinen tasapaino) tai liikkuvaan (dynaaminen tasapaino) tukeen nähden siten, että keho pysyy tasapainossa. Tasapainoa ylläpitäviä taitoja ovat koukistus, ojennus, kierto, kääntyminen ja heiluminen.	

Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.	T8 ohjata oppilasta työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa toiset huomioon ottaen. T9 ohjata oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteella sekä kantamaan vastuuta yhteisistä oppimistilanteista. T10 kannustaa oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja vahvistaa itsenäisen työskentelyn taitoja. T11 huolehtia siitä, että oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia omasta kehosta, pätevydestä ja yhteisöllisyydestä.	• hiihto • luistelu • kamppailut • telinevoimistelu • palloilu • tanssi- ja musiikkiliikunta Liikkumistaidot ovat taitoja, joiden avulla siirrytään paikasta toiseen. Liikkumistaitoja ovat esimerkiksi kieriminen, ryömiminen, konttaaminen, kiipeäminen, käveleminen, juokseminen, hyppäminen, laukkaaminen ja uiminen. • telineradat • perusliikunta (esim. yleisurheilu) • luistelu • hiihto • suunnistus • retkeily Välineenkäsittelytaidot ovat koko kehon taitoja, joiden avulla lapsi pystyy käsittelemään esineitä, välineitä ja telineitä. Käsittelytaitojen kehittyminen edellyttää havainto- ja motoristen toimintojen yhteistyötä ja siksi ne ovatkin oppilaalle kaikkien vaativimpia motorisia tehtäviä. Käsittelytaitoja ovat esimerkiksi työntö, veto, vieritys, pyöritys, heitto, kiinniotto, potku, lyönti, pomputus ja kuljetus. • pomputtaminen, • kuljettaminen käsillä ja jaloilla, • heittäminen,	

		• laukaiseminen kokonaissuorituksina Fyysisten ominaisuuksien kehittäminen; Fyysisillä ominaisuuksilla tarkoitetaan kestävyyttä, voimaa, nopeutta ja liikkuvuutta. • pelit • nopeus; juoksupyrähdykset, hypyt/loikat • voima; kuntopiiri • liikkuvuus; voimistelu, venyttely • kestävyys; hiihto, suunnistus, uinti Fyysisten ominaisuuksien itsearviointi ja ylläpito • tarjotaan tilanteita, joissa arvioidaan omaa fyysistä suoriutumista (MOVE) Uimataidon kehittäminen harjoittelemalla eri uintitekniikoita Turvallinen ja asiallinen toiminta • sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen S2 Sosiaalinen toimintakyky Opetukseen valitaan myönteistä yhteisöllisyyttä lisääviä pari- ja ryhmätehtäviä, leikkejä, harjoituksia ja pelejä, joissa opitaan ottamaan toiset huomioon ja auttamaan muita sekä tehtäviä,	

		joissa opitaan vastuun ottamista omasta toiminnasta, yhteisistä asioista ja säännöistä. Kaikkien kanssa työskentely, oman toiminnan ja tunneilmaisun säätely; Sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmasta on oleellista, että oppilaan myönteistä minäkuvaa vahvistetaan niin, että oppilas liikkueessaan oppii arvostamaan itseään. Hyvään vuorovaikutukseen pääseminen edellyttää itsesäätelyn taitoja kuten omien tunteiden tunnistamista, niiden ymmärtämistä sekä niiden ilmaisun säätelemistä. • ystävällinen käytös kaikkia kohtaan • kaikkien kannustaminen Reilun pelin periaatteella toimiminen, vastuunkantaminen oppimistilanteissa; • rehellisyys • omista ja yhteisistä välineistä huolehtiminen • työrauhan antaminen muille • ystävällinen käytös kaikkia kohtaan S3 Psyykinen toimintakyky Opetuksessa käytetään tehtäviä, joissa opitaan pitkäjännitteisesti ponnistelemaan yksin ja	

		yhdessä muiden kanssa tavoitteen saavuttamiseksi. Yhteisillä tehtävillä harjoitellaan vastuun ottamista. Iloa ja virkistystä tuottavilla liikuntatehtävillä autetaan myönteisten tunteiden kokemista, jotka vahvistavat pätevyyden kokemuksia ja myönteistä minäkäsitystä. Vastuunkantaminen omasta toiminnasta, itsenäisen työskentelyn taidot; Elämänhallintaan liittyy näkökulma mielekkyyden kokemuksista. Oppilas kokee itsensä tärkeäksi ja merkitykselliseksi, jos hän saa kantaa vastuuta, tehdä valintoja ja päättää itseään koskevia asioita. Mielekkyyden kokemukset lisäävät motivaatiota, mikä vaikuttaa edelleen haluun yrittää ja ponnistella toivottuun lopputulokseen pääsemiseksi. • oppilaan mahdollisuus vaikuttaa tuntien sisältöihin• mahdollisuus saada kokemuksia ryhmän ohjaajana toimimisesta• mahdollisuus kannustavaan palautteeseen Oppilaat saavat riittävästi myönteisiä kokemuksia; Käsitys itsestä liikkujana muodostuu liikuntatilanteissa saaduista kokemuksista, viihtymisestä liikuntatilanteissa ja palautteesta itsestä	

		liikkujana. • turvallinen tunne oikeudenmukaisesta kohtelusta • oppilaan mahdollisuus vaikuttaa tuntien sisältöihin • mahdollisuus kannustavaan palautteeseen	
Musiikki 1.Musiikilliset yhteistyötaidot : Oppilas ottaa huomioon ryhmän muut jäsenet yhteismusisoinnissa. 2.Laulaminen ja soittaminen ryhmän jäsenenä: Oppilas osallistuu yhteislauluun ja soittoon pyrkien sovittamaan osuutensa osaksi musiikillista kokonaisuutta. 3.Musiikkiliikunta: Oppilas liikkuu musiikin mukaan ja käyttää kehoaan musiikilliseen ilmaisuun. 4.Musiikin kuuntelu: Oppilas kuuntelee keskittyneesti musiikkia ja	T1 rohkaista oppilasta osallistumaan yhteismusisointiin ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä yhteisössään T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön ja laulamiseen sekä kehittämään keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien soittotaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä T3 kannustaa oppilasta keholliseen musiikin, kuvien, tarinoiden ja tunnetilojen ilmaisuun kokonaisvaltaisesti liikkuen T4 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun sekä ohjata häntä jäsentämään kuulemaansa sekä kertomaan siitä	S1 Miten musiikissa toimitaan Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen. Luontevaa äänenkäyttöä ja laulamista, liikkumista sekä keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoittimien perussoittotekniikoita harjoitellaan yhteismusisoinnissa. Opetuksessa on keskeistä ilmaisutaitojen ja kuvittelukyvyn monipuolinen kehittäminen. S2 Mistä musiikki muodostuu Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikkikäsitteiden rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka hahmottamiskyvyn kehittämiseen. Osaamisen kehittyessä käsitteitä nimitään ja käytetään vakiintuneita tai omia symboleita kuvaamaan musiikillisia tapahtumia. Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja	CLIL 50% (jaksoittain esim.) Participation in music - instructions to direct pupils' actions during music lessons - oppilaiden ohjaaminen äänenkäytössä, liikkumisessa sekä sointusoittimien perusteknikoissa Music terminology - rhythm, melody, harmony, note - rytmi, melodia, harmonia, nuotti Enjoying music - pupils learn to voice their observations about music in English

esittää näkemyksiään kuulemastaan. 5. Luovan musiikillisen ajattelun ilmaiseminen eri keinoin: Oppilas keksii omia ratkaisuja käyttäen ääntä, musiikkia, kuvaa tai muita ilmaisutapoja ja osaa tarvittaessa ohjatusti hyödyntää musiikkiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia. 6. Musiikin merkitysten havainnointi: Oppilas esittää näkemyksiä musiikilliseen toimintaan liittyvistä havainnoistaan ja kokemuksistaan. 7. Musiikin merkintätapojen ymmärtäminen: Oppilas toimii opiskeltujen musiikillisten merkintöjen mukaisesti musisoinnin yhteydessä. 8. Välineiden ja laitteiden turvallinen käyttö: Oppilas käyttää laitteita ja soittimia ottaen	T5 rohkaista oppilasta improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan musiikillisia kokemuksiaan ja musiikillisen maailman esteettistä, kulttuurista ja historiallista monimuotoisuutta T7 ohjata oppilasta ymmärtämään musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä T8 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvinvointiin sekä huolehtimaan musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta T9 ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin	musiikin ilmaisullisiin keinoihin. S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa Musiikillisten taitojen ja tietojen lisäksi opetuksessa käsitellään oppilaiden kokemuksia ja havaintoja musiikista ja musiikin tekemisestä eri ympäristöissä koulussa ja koulun ulkopuolella. Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä muihin oppiaineisiin ja omiin yhteisöihin sekä pohditaan musiikin merkityksiä elämän eri tilanteissa eri aikoina ja aikakausina. S4 Ohjelmisto Ohjelmiston suunnittelussa kiinnitetään huomiota oppilaiden omiin kulttuureihin, kulttuuriperinnön vaalimiseen ja kulttuurisen ymmärryksen avartamiseen. Ohjelmistoon sisällytetään monipuolisesti muun muassa lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia. Musisointitilanteissa syntyneet oppilaiden luovat tuotokset ja sävellykset sisältyvät myös ohjelmistoon.	- they can give feedback on music pieces using basic vocabulary - oppilas oppii ilmaisemaan englanniksi omia kokemuksia ja havaintoja musiikista - oppilas osaa antaa palautetta musiikkiteoksesta Music content - pupils listen to children’s music and a variety of music from different backgrounds also in English - oppilaat kuuntelevat musiikkia monipuolisesti myös englanniksi

huomioon muun muassa äänen ja musiikin voimakkuuteen liittyvät tekijät. 9. Oppimaan oppiminen ja työskentelytaidot: Oppilas asettaa tavoitteen musiikillisen osaamisensa kehittämiseksi ja toimii tavoitteen mukaisesti yhteismusisoinnissa.			
Käsityö 1. Ei vaikuta arvosanan muodostamiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kokemuksia osana itsearviointia. 2. Oman työn suunnittelu, valmistus, arviointi ja prosessin dokumentointi: Oppilas osaa toteuttaa kokonaisen käsityöprosessin ja tehdä dokumentointia prosessin eri vaiheista.	T1 vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään, kokeilevaan ja paikallisuutta hyödyntävään käsityöhön T2 ohjata oppilasta hahmottamaan ja hallitsemaan kokonainen käsityöprosessi ja sen dokumentointi T3 opastaa oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan yksin tai yhdessä käsityötuote tai -teos luottaen omiin esteettisiin ja teknisiin ratkaisuihin	S1 Ideointi Suunnittelussa perehdytään erilaisiin lähtökohtiin ja hyödynnetään omia moniaistisia kokemuksia ja elämyksiä sekä havainnoidaan ja analysoidaan esineitä, rakennettua ja luonnon ympäristöä uusien ideoiden kehittämiseksi. Käsityössä yhdistetään värejä, kuviota, erilaisia pintoja, tyylejä ja muotoja. Sovelletaan materiaalien lujuus- ja taipumisominaisuuksia. Tutkitaan rakenteiden syntymistä ja energian käyttöä. S2 Suunnittelu Laaditaan omalle tuotteelle tai teokselle ja työskentelylle suunnitelma ja kehitetään sitä	CLIL (1/2 lessons / week) Getting inspired - pupils can search and browse a variety of English materials to get inspiration on their project at hand - oppilaat oppivat etsimään ja hyödyntämään monipuolisia englanninkielisiä lähteitä omien projektien ideointi-vaiheessa Planning

3.Tuotteen valmistaminen: Oppilas osaa valmistaa omaan tai yhteiseen suunnitelmaansa perustuvan tuotteen tai teoksen, jossa on huomioitu esteettisyys ja toimivuus. 4.Käsityössä käytettävien materiaalien ja valmistustekniikoiden valinta, yhdistäminen ja työstäminen: Oppilas valitsee, yhdistää ja käyttää tarkoituksenmukaisesti eri materiaaleja ja valmistustekniikoita. Oppilas tuntee ja osaa käyttää käsityön käsitteistöä. 5. Työskentelytaidot: Oppilas ottaa vastuuta omasta työstään ja toimii tavoitteellisesti. Oppilas osaa kuvata yksinkertaisten ja arkipäivään liittyvien laitteiden toimintaperiaatteita. Oppilas osaa käyttää asianmukaisia työvälineitä,	T4 ohjata oppilasta tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan monia erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti T5 kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä T6 opastaa oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistamisessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa T7 ohjata oppilasta arvioimaan, arvostamaan ja tarkastelemaan vuorovaikutteisesti omaa ja muiden kokonaisen käsityön prosessia T8 herättää oppilas arvioimaan kulutus- ja tuotantotapoja kriittisesti	tarvittaessa. Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi. Harjoitellaan suunnitelman dokumentointia sanallisesti ja/tai visuaalisesti sekä numeerisesti käyttäen esimerkiksi mittoja, määriä ja mittakaavoja. • Tallennetaan suunnitelmat omaan käsityön portfolio -kansioon (e-portfolio, tms) • Jatketaan portfolion tekemistä koko vuoden ajan (sisältää ainakin kuvia, tekstiä ja töiden itsearviointia) S3 Kokeilu Tutkitaan materiaalien ominaisuuksia sekä käsityön tekemisessä tarvittavien tavallisimpien koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteita. Sovelletaan näin hankittua tietoa omassa työssä. Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten erilaisia puulajeja, metalleja, muoveja, kuituja, lankoja, kankaita ja kierrätysmateriaaleja. Harjoitellaan ohjelmoimalla aikaan saatuja toimintoja, joista esimerkkinä robotiikka ja automaatio. Kokeilujen pohjalta tuotetta tai teosta kehitetään vielä eteenpäin.	- pupils are guided to reflect on the properties and features of their product using English - terminology: size, color, material, technique, features / properties - oppilaita ohjeistetaan omien töiden suunnittelussa englanniksi - käsitteet: koko, väri, materiaali, tekniikka, ominaisuudet Testing & doing (concepts - käsitteet) - pupils learn the names of the basic materials in English: wood, metal, plastic, glass, fibers, yarn, fabric, recycled materials, wool, cotton, linen - pupils learn the names of the basic techniques in English: crochet, knitting, sewing, fabric printing, felting, etc. - pupils learn the names of the basic machines and tools in English: knitting needles, crochet hook, sewing machine, etc. - oppilas oppii perusmateriaalit englanniksi: puu, metalli, muovi, lasi, kuitti, lanka, kangas, kierrätetty materiaali, villa, puuvilla, pellava - oppilas oppii perustekniikat englanniksi: virkkaus, neulonta,,

koneita ja laitteita oikein, turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti. 6. Tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen omassa työskentelyssä: Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa ohjatusti käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa. 7. Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen: Oppilas osallistuu rakentavasti oman ja toisten työn ja työskentelyn arviointiin ja vertaispalautteen antamiseen. 8. Kulutus- ja tuotantotapojen pohdinta: Oppilas osaa ilmaista, miten kulutus- ja tuotantotavat vaikuttavat tuotteen elinkaaren.		• Materiaaleina esimerkiksi joustavat kankaat, erilaiset langat, puu, metalli ja helat • Tekniikoina Limingan kunnan käsityön opetuksessa esimerkiksi ompelu, applikointi ja lankatekniikat (esimerkiksi neulonta) • Syvennetään aiemmin opittuja taitoja oman taitotason mukaan (esimerkiksi ompelutyönä alaosanvaate tai neuloen asuste/asusteet) • Erilaiset kiinnittimet esimerkiksi napit ja tarranauha • Elektroniikan taitojen syventäminen • Kierätysmateriaalien käytön mahdollisuudet • Lukuvuoden aikana käsitöissä toteutetaan vähintään yksi monimateriaalinen käsityö • Lisäksi voidaan toteuttaa lisätöitä/täydentäviä töitä erilaisista materiaaleista erilaisilla tekniikoilla S4 Tekeminen Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja /tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia, joiden toteuttamiseen käytetään monenlaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita, työvälineitä, koneita ja laitteita. Työskennellään itse tehdyn suunnitelman ohjaamana. S5 Soveltaminen	ompeleminen, kankaanpainanta, huovutus, jne. - oppilas oppii koneiden nimet englanniksi Applying the knowledge - pupils are expected to use the English terminology during lessons - oppilaita odotetaan käyttävän käsityön käsitteistöä suomeksi ja englanniksi työskentelyn aikana Documentation & evaluation - pupils learn to document and self-assess the stages of their work using basic sentence structures also in English - oppilaat oppivat töiden dokumentointia ja itse-arviointia myös englanniksi

		Työskennellessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan turvallisiin materiaaleihin ja työtapoihin. Perehdytään laadukkaan tuotteen ominaisuuksiin ja turvalliseen työskentelykulttuuriin. S6 Dokumentointi ja arviointi Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään osana ideointia, suunnittelua ja dokumentointia. Tehdään käsityöprosessin itse- ja vertaisarviointia prosessin edetessä. Opetellaan antamaan yksilö- ja ryhmäpalautetta	